

DEBRECEN- N. VÁRADI ÉRTESÍTŐ.

Vasárnap Máj. 26-án 1850.

21.2-ik negyedév, 8^{dik} évfolyam.**Hazafiui felhívás.**

A' Debreceni szintársaság által, **Garai János** fölsegélésére, folyó hó 23-án rendezett színelőadás minden előleges hirdetés, 's így a' közönségnek illő módoni köztudomásába juttatás nélkül rögtönözöttvén, az — jövedelem tekintetéből — oly kedvezőtlenül ütött ki: miszerint a' begyűlt **csékély** öszletet Debrecen — az ország legnagyobb magyar városának — compromissiója és érzékeny megsértése nélkül az illető helyre elküldni nem lehet. Ennélfogva az említett előadás általánosan nyilatkozott közkívánatra, csékély jövedelmének a' nevezett célra leendő fordítása tekintetéből ezennel **megsemmisültnek** nyilvánítván: e' helyett ugyanazon célra, ugyancsak felelőrszjövedelemre, jövő Kedden, azaz f. **május hó 28-án** ez alkalomhoz igen jól választott

„Babérfa és koldusbot“

cimű színjáték fog adatni; egyszersmind felvonási szünet közben egy műbarát, egyik nagy költőnk legujabb — igen alkalomszerű — lyrai művének elszavalásával kedveskedendik; — az önkéntesen teendő adakozásokra nézve megjegyezttvén: miszerint azoknak följegyezhetése végett az előadás napján, a' pénztárnál ujból aláírási ív leendő kitéve, 's az így begyűlendett adakozási öszlet, a' mult alkalommal begyűlttel együtt az előadási féljövedelemhez lesz csatolandó.

T. c. honfiak és honleányok! Tudva van előtettek, hogy hazánk e' nagy költője mint lón a' betegségek legborzasztóbbika által szegény családjával egyetemben a' szerencsétlenség szánandó áldozatává! — Tudva van: mint siettek más — még nem egészen mágyárjaku — városok és falvak lakosai is e' szerencsétlen család fölsegélésére. E' tudat híjon és serkentsen benneteket a' közrészvét- és önkéntes áldozattételre! Költ Debrecenben, május 24-én 1850.

Orbán Pető s. k. ügyvéd, mint e' tárgyban megb'zott.

(D. 106.) **Lengyel Maris** (1.3.)
Köröztetése.

Mult 1849-ki év november elején Erdélyben Sepsi Szent-Györgyön cs. k. lovas kapitány Vitályos aláírásával ellátott uti-levele Csizsér Somának 42. szám alatt, folyó évi ápril hó 22-én **Lengyel Maris** nagy-kállói születést — által több írományokkal tárcástul; és több apróságokkal eloroztatván ezennel köröztetik — a' megtaláló, vagy nevezett személyt feljelentendő, 20 pöő. forinttal jutalmaztatik.

(D. 109.) **Eladó kerti szőlő.** (1.3.)
Debrecenben néhai **Kövér Lászlóné** asszony ugynevezet Koskterbeli 3 kapa szőlője szabadkézből eladó; a' venni szándékozó jelentse magát Ceglédutcán 26-ik szám alatti háztulajdonosánál.

(NV 63.) **Boltok és pincék** (1.3.)
bérbeadása.

Nagyvárad városnak tanácsháza alatt levő boltok és pincék folyó évi Junius hó 6-kán reggeli 9 órakor a' városi kisebb tanácssteremben tartandó árverésen, folyó évi November hó 1-ső napjától kezdve három egymásután következő évekre haszonbérbe adandók. — A' bérleti kívánók tehát a' megirt napon, és helyen 50 ezüst forint bánatpénzzel felkészülve megjelenni sziveskedjenek. Kelt NVáradon május hó 17-ik napján 1850.

Hajdu Ferenc
NVárad város számvevője.

(D. 105.) **24 szál kifaragott fa** (1.3.)
épületnek való, jutányos áron eladó Debrecenben. Utasítást ad rólla a' tudakozó-intézet.

(D. 108.) **Koszt-adás.** (1.3.)
Debreczenben szent-annautcán a' 2313. szám alatti háznál, akár hónapoként, akár több időre koszt-rakó férfiak, ugyszinté nöszemények is, vagy iskolába járó gyermekek egész évre is kívánságokhoz képest felfogadandók. Értekezhetni a' fent számozott háztulajdonossal, egyszersmind a' tudakozóintézetben.

(D. 107.) **Eladó lucerna.** (1.)
Debreceni ugy nevezett Varga-kertben három és fél kapa szőlő helyén levő Lucernának e' nyári vágás használata eladó. Értekezni lehet iránta kis-ujtácában 1736-ik szám alatti háztulajdonosával.

(NV. 64.) **Árverendő ház.** (1.3.)
Néhai özv. Vidosics István ö VOlasziban nagy Koronautcában 36-ik sz. alatti kőháza az örökösök részére folyó évi Junius 11-én árvereltetvén, a' venni szándékozók meghívatnak. Egyébbaránt az eladás kedvező feltételi leszen. addig is értekezhetni az alólirttal. **Driva András** mint Tanácsnok.

(D. 101.) **140 darab gyapjunak való (2.3.) új zsákok**
már megvarva, elkészítve. azonnal használhatók, — összesen, vagy darab szám szerint is eladók Debreczenben Vallis és Papp fűszerkereskedésükben az „**arany csillag**” cím alatt.

(D. 102.) **20 szál kifaragott tölgyfa,** melyly 5 szál gerendának való, 4 szál gömbölyű 's jó vastag, két kútágas gémmel együtt; ugyszinté
30 köből tiszta búza
30 „ „ „ zab
70 „ „ „ árpa kapható,
's értekezhetni a' tulajdonossal fűszerész Némethy Jánossal. (2.3.)

(NV. 35.) **Eladó ház.** (2.3.)
 Várad Olaszi a' Nagyutcán 711. sz. alatti Majlát ház, mely évenként a' kényelmes uri lakon kívül 1.500 vfrt. jövedelmet hoz be, szabadkézből kedvező feltételek alatt minden órában eladó. Értekezhetni a' tulajdonossal, akár a' nváradit tudakozóintézeti ügynökkel.

(D. 103.) **Csöd raktárnoki állomásra.**
A' debreceni gőzmalom igazgatósága a' közelebb megnyitott belvárosi raktárában a' raktárnoki (verschleiszer) állomást betölteni kívánván: a' kiki ezen állomást, melyly 400 pft. évfizetés lakszoba fűtéssel, gyertyával leendő összekötve-élváltalni szándékoznának, magókat az igazgatóság nál e' f. hó utolsó napjáig jelentsek. (2.2.)

(D.) **Eladó szőlő** (3.3.)
 három kapa, a' Boldogfalvai keribe az első járason, igen nemes fajú gyümölcsökkel és fiatal öltványokkal ellátva, szabad kézből eladó. Bővebb tudósítást vehetni N. újta 1590. sz. a. házál.

(D.) **30 köből mész**
két esztendő oliai beoltás, összesen vagy fele részben is eladó Debreczenben. Értekezhetni rólla a' tud. intézetben.

(D.) **Ideai töltésű (2.3.) szulimyi és bártfai S A V A N Y Ú V Í Z**
találattik Debreczenben Stencinger Antal kereskedésében.

(NV. 61.) **Eladó lovak.** (2.3.)
Kis-Szántón az uradalmi udvarban egypár kitanult piros pely 16 markoson fejül való hámos lovak minden órában eladó, értekezhetni Kisszántón, vagy a' nváradit t. intézetben.

(NV. 62.) **Haszonbéri javak.** (2.3.)
Bihar megyei, Kóly helységben levő birtoka özevgy Nadány Albertné asszonynak e' folyó évi Május hó 20-dikától kezdve minden órában haszonbérbe adandó hat egymásután következő évekre: u. m. 1-ső Kólyban az udvarház, nagy kert válogatott gyümölcsös-sel, gazdagsági épületekkel, száraz malom, 3 darab majorsági szőlő, 36. dézmás szőlő, 59 hold szántó, 63 hold kaszáló, erdő rész, nyolcadrés királyi haszonvételekkel, ugyszinté Hegyköz-Kovácsi birtok, mely áll udvarház, magtár, nagy istálló, pálinkaház, külön cselédház, kamarákkal, szekérszinnel, nagy veteményes 's gyümölcsös kerttel ugyszinté löherész, 50 hold szántó, 57 kaszáló, majorsági szőlő 13 hold, dézmás 24. H. Köz-Pályiban pedig 12 hold kaszáló, kinek bérleti szándéka lenne, értekezhetni V. Olaszi Fehérpapok-utcájában 699. számú házál a' tulajdonossal.

(D. 104.) **Szallár Ferenc (2.) férfiruha készítő**
Debreczenben, ugy nevezett Beknö nagysága házánál nyitott boltjában ajánlja bármely új divatu kész avagy készintendő férfiruhák lehető rövid idő alatt, jutányos ár mellett pontos és kész szolgálatát.

(D. SK.) **Eladó ház.** (4.6.)
Debreczenben, Vargautcán 2249-ik szám alatti ház, minden órában eladó. Értekezhetni iránta a' t. intézetnél.

(NV. 58.) **Eladó lovak.** (3. 3.)

Két csinos fekete szőrű, 15 markos, jól kitanult kocsi-ló, szerszámostul, vagy a' nélkül, továbbá egy jó karban levő hintó, és egy fedeles szekér minden órán eladó. Értekezhetni a' N.váradí tudakozó intézet ügynökénél.

(NV. 59.) **Kiadó lak** (3. 3.)

Nagy Váradon, Oláh Püspök utca 387. számú háznál három szoba, konyha, kamara, pince, fa-szín minden nap kiadó. — Ugyanott mindenféle asztalos műkészítésre száraz deszkák, dió, hárs, cseresznye 's több funernak valók eladók találatnak.

(D. 93.) **Hegyi és kerti-szőlők** (4. 6.)
Kedvező feltételek alatti eladása.

A' kőlyi hegyen hat nyilas **szőlő** hozzá megkívántató szüretelőedényekkel, 's öt boroshordókkal, pajtával, 's nagy szilvással, ngyszinte Debrecenben az ugynevezett Csapókerthben 2 nyilas **szőlő** pajtával, kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni felőle Cegléd-utcán 2592-ik szám alatt ügyvéd

Sárkány Pállal.

(D.) **Eladó birka.** (2. 3.)

Furta helységében mintegy 300 darab egy nyiretű, közép finomságú, nagy részben anyabirka, szabadkézből minden órán eladó; értekezhetni iránta Furtán a' jegyzőnél, vagy Debrecenben a' város könyvnyomdája művezetőjével.

(NV. 61.) **Eladó szőlő.** (2. 3.)

A' nváradí hegyen az ugy nevezett Setét-ágon megboldogult KorbuJ Teodor féle jó karban levő terjedelmes **szőlője** nagy kaszáló és gyümölcsös aljával, tágas borház, 's mindenféle szüretelőedényekkel, 's üres hordókkal szabadkézből minden órán eladó. Értekezhetni Kőfara-góutcán, a' 339. sz. háztulajdonossal. Ugyanott több évi **jó ó borok** eladók. —

(D.) **Három boglyás kaszáló** (1.3.)

Halápon, egy évre, haszonbérbe adandó. Ugyanott az ugynevezet Gömörő csőszháznál két boglya széna eladó. Értekezhetni felőlők tulajdonos Mezey Józseffel, Burgundiutcán 32-dik szám alatt.

(C) **Angol-kerti székek**

nagyobb 's kisebb asztalkák, virágedenyártók, 's kis kanapécskák **találatnak eladók**, egyszersmind előre is megrendelhetők a' debreceni tudakozóintézetben.

Folyó 1850-ik év Május 15-ik napján történt Nagy sorshúzás főbb nyereményei:

211,031	számu nyert	— — — —	200,000	fort.
216,794	—	— — — —	30,000	
242,013	—	— — — —	20,000	
178,762	—	— — — —	12,000	
138,835	—	— — — —	5,000	
206,119	—	— — — —	3,000	
69,310				
151,337				
212,126	különkülön	— — — —	2,000	
239,336				
119,134				
242,593	külön mindenik	— — — —	1,500	
10,908	—	— — — —	1,400	
221,298	—	— — — —	1,300	
248,717				
231,862				
239,021	külön mindenik	— — — —	1,200	
245,029				
86,041				
248,554				
241,614	mindenik külön	— — — —	1,100	
247,700				
106,486				
47,142				
211,030				
211,032				
201,138				
233,599				
248,189				
235,999				
237,118	külön külön nyertek	— — — —	1,000	
237,780				
238,381				
238,988				
243,203				
245,934				
246,944				
247,171				
249,242				

Igy folytatólag a' többi számos nyereményeket terjedelmes sorshúzási íven meg lehet látni a' tudakozóintézetben.

Vegyes hírek.
Bécsi lapszemle.

Oesterreichische Reichszeitung maj 17.

A' „Magyarországban várható új rendszabályokról“ egy hosszu cikkben értesit, mely fontosságánál, 's forrása hitelességénél fogva nem csekély érdekű; elmondván ugyanis, hogy „magyaror. jelen állapota csak ideiglenes, hogy a' polgárháboru befejezte után a' rend és biztosság helyreállítása levén főcel, bizal-

mat érdemlő közigazgatásra pedig nem létezvén az országban elemek, a' kotanai uraság átmeneti szükség volt; a' szigor és igazságnak határni levén, a' kormány már a' kegy utjára létszik térni; erre mutatnak az eddigi határozatok nehányai is a' mozgó nemzetőrök iránt, besorolt honvédek elbocsátása, a' zsidókra rótt adó iránt. E' szerint a' haditörvénysekek működése bevégeztének, vagy csak bizonyos föltétlőbb terhelt egyénkre terjesztésének ideje közel lehet, midőn is meg fog különböztetni a' csábító a' csábítottól, kit a' viszonyok elsodortak Igen alapos okunk van föltenni, hogy egy terjedelmes császári kegyelmitény közel meg számos börtönaját megnyitand, 's sok szerencsétlen halás szívvel, 's megváltozott érzelemmel térend vissza honába."

„Ezen kegyelmes eljárás párosulva oly intézkedésekkel, mik a' kormánynak Magyarország jólétéről gondoskodását tettelleg tanusítandják, a' bizalmatlanságot 's elégtelenséget megszüntetendik."

„Ezen intézkedések közt első helyen álland a' birodalmi közbenső vámvonal megszüntetése, mit a' birodalmi alkotmány is elrendelt; — második a' földesurak urbéri kármentesítése."

„Ha mi — ugymond a' cikk bizonyos nagy urakra célozva — egyesek haláljával nem is, de a' nép nagy többsége elismerésével igen is biztathatjuk ekkor a' kormányt."

— Kossuth újságot küldött Ásiából a' magyaroknak.

„Jézus Mária szent József!!"

„Ugyan kitől küldhette?"

— Tulajdon kancellistája hozta.

„Lehetetlen, — hát aztán mit ír szegény?"

„Szegény? ... de azt írja, hogy a' kinek meglesz a' Kossuth-bankója, mikor visszajő, két annyit ad érte."

Ilyen beszélgetéseknek valék a' minap véletlen tanujna a' magyar-város egyik félre eső utcájában. 'S később úgy jött tudomásomra, hogy e' sületlen pletyka megyszerte forog a' nép nyelvén. Szerettem volna valami kézzel fogható bizonyosságot szerezni a' dologról, hanem csak annyit tudhattam ki, hogy érkezett újság, de nem volt ember, ki saját szemével látta volna.

Egy furlagos barátom, egyike azon keveseknek, kikről a' köznép azt tartja, hogy „még magyar ember" — 's gyakran is szokott az alsó osztály körében megfordulni, bérései egyikének tudtára adta, hogy amolyan ázsiai Kossuth újság 'ö nála is van. Csak egy vasárnap kellett, hogy közbejőjön, 's az uj hir már nyike körben el volt terjedve.

Egyike az említett ismerősömmel nagyobb con-

fidentiában álló parasztnak, magára vette a' vállalatot, fölszólítá őt egy klubnevében: adná át a' Kossuth újságot elolvasás végett.

Kérelme azonban megtárgyalott, azon fontos oknálfogva, mivel e' dolog nagy titok, mit ha kitudnának, tán még föl is akasztanák ha ki nem vallaná: miképen jutott az újsághoz? Megígérte mégis ismerősöm, hogy maga személyesen viendi el a' lapot közéjük, 's ott meg fogja nekik mutatni.

Es ugy lön. Remegve várták a' titok férfiai a' fátyol föllebbenesét, 's elolvassván előttök és megmutatván nekik barátom a' Kossuth cikkét: obstupere omnes intentique ora tenebant.

Az el olvasott lap t. i. valóságos Kossuth hirlapja és pedig annak 26-ik száma volt 1848-ból, (a' dátum azonban le volt öntve tentával) mellynek vezércikke Kossuth aláírással van, 's melyben többek közt ilyenek állanak tőle:

„Isten hívom bizonyságul, én azoknak sorában állok, kik 'ö felsége királyi trónusának sérthetlenségéért életüket készek föláldozni." Tovább —

A' magyar nemzet királysági érzelmű. A' magyar nemzetnek tehát királyra van szüksége."

„A' magyar nemzet szereti ama kedves herceget Ferenc Józsefet, kire születésénél fogva a' trón magas hivatása vár."

„A' magyarok istene hozza körünkbe urunkat királyunkat, de ha ez nem történhetik, adjon felséges Ferenc Józsefben a' magyarnak egy ifju királyt," és „E' nemzet azt győzhetlen óriás fogja őt védeni" stb. — Mikhez tartán, furlagos ismerősöm, hogy jobban megértésék hallgatói, magyarázatul szóval is repetálá, hogy ez azt teszi, miszerint Kossuth izeni a' magyaroknak, hogy ha már Ferdinánd nem lehet királyuk, szeressék Ferenc Józsefet, mert 'ö is (Kossuth) így akarja és a' királyért meghalni is kész.

Elállott, mint lehet képzelné, a' jámbor embereknek szemük szájak, 's már most ismét kézről kézre megy az ázsiai izenet, mire kétség kívül nem egy boldog együgyűnek lesz ez az észrevétele: „De már látom hogy Kossuth is német lett."

Nép-újság! mikorjő el a' te országod?.. Békés-r. l.

— Folyó hó május 19-dike reggelén, két in contumáciam eliteltnek kivégeztetése in effigie megtörtént — mint mondják, e' két képben ellített: Bem és Fenneberg. (Lloyd.)

— A' török császár, bécsi lapok szerint, a' belezbezzét megszüntette, 's Kossuthnak és Bemnek kegydíját fölebb emelte.